СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Ч. 46. Ч. 45. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 7-го березня 1945. No. 46. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, March 7, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

ПОЛЬЩІ НЕ ЗАПРОСИЛИ НА КОНФЕРЕНЦІЮ ДО САН ФРАНСИСКО

ВАШИНГТОН. — В імени чотирьох великих потуг, а це Америки, Англії, Росії й Китаю вислав департамент стейту запросини до 39 держав на конференцію миру й забезпеки до Сан Франсиско на день 25. квітня 1945.

Запросин не вислано до Польщі хвилево тому, що там ще не встановлений новий уряд на таких засадах, як це передбачено на Кримській Конференції. Франція не підписує запросин для інших держав, але сама запросини дістала і візьме участь у конференції.

Секретар стейту Едвард Р. Стетиніюс оприлюднив виєснення до рішення конференції в Ялті в справі голосування великих потуг при вирішуванню питання, хто є аґресор, бо на цьому спинилися наради попередної конференції Обєднаних Держав у Домбартон Овкс.

Арґентина не дістала запросин, бо не сповнила умов, поставлених їй запрошуючими державами. — Сенатор Артур Вандерберг приняв назначення президента Рузвелта бути американським делеґатом на цю конференцію після того, як президент запевнив його, що він буде мати вільну руку в дебатах конференції.

У запрошенню сказано, що конференція має на ціли „приготовити чартер для загальної міжнародньої орґанізації для втримання міжнароднього миру й забезпеки".

ВИНСОН НАЗНАЧЕНИЙ АДМІНІСТРАТОРОМ ФЕДЕРАЛЬНИХ ПОЗИЧОК.

ВАШИНГТОН. — Дотеперішній директор Бюра Стабілізації Фред М. Винсон дістав назначення від президента Рузвелта на становище Адміністратора Федеральних Позичок на місце попереднього адміністратора Джесі Г. Джовнса, котрий водночас був секретарем торгівлі. Тому, що проти іменування бувшого віцепрезидента Генрія А. Волеса на місце Джовнса повстала сильна опозиція в сенаті, конґрес відлучив від департаменту торгівлі Аґенцію Федеральних Позичок, а сенат потвердив Волеса лише на становище секретаря торгівлі. Тепер президент іменував кого іншого на це становище, щоб пустити знову аґенцію в рух.

75-ЛІТТЯ ЖИДІВСЬКОЇ ПРЕСИ.

НЮ ЙОРК. — Союз Жидівських Письменників обходить саме 75-ліття існування жидівської преси в Ню Йорку. Комунікат приготований для вжитку ґазет подає, що першою ґазетою в жидівській мові в Ню Йорку був тижневик „Цайтунг" який появився в 1870. році за порадою славного американського публіциста Гореса Ґрілія. Ґрілі кандидував тоді на президента Злучених Держав і один з приятелів порадив йому видавати жидівську газету. Вона виходила 7 літ. Щойно в 1881. році появилася перша щоденна газета в жидівській мові, під наголовком „Тагеблят". Цей щоденник злучився пізніше із щоденником „Морнінг Журнал", який виходить досі як орган так званих „кагальних" жидів. Другим щоденником, але соціялістичного напрямку, є „Форвертс", який злявся дз колишнім щоденником „Дер Туґ".

АМЕРИКА ЩЕ ПРИЗНАЄ БАЛТІЙСЬКІ ДЕРЖАВИ.

ВАШИНГТОН. — Стейтовий департамент ще дальше признає уряди Балтійських держав, а це Литви, Лотви й Естонії. Про це говорив на пресовій конференції урядуючий секретар стейту Ґру, не зважаючи на це, що Совети забрали ці краї до свого союзу.

ПОТВЕРДЖЕНИЙ СМЕРТНИЙ ПРИСУД ЗА СХОПЛЕННЯ ЛЮДИНИ.

ВАШИНГТОН. — Найвищий Суд Злучених Держав потвердив присуд смерти, виданий на Генрія Робінсона, який схопив в Луїсвил, в стейті Кентокі, паню Елис Спід Стол в 1934. році і жадав за її випущення окупу в сумі $50,000. Справа опинилася перед Найвищим Судом тому, що так званий закон Линдберга допускає інший присуд тоді, коли жертва вийшла з рук схопельника без ушкодження. В цьому випадку випадку Робинсон вдарив жінку наперед залізом в голову, а потім вона не мала нагоди вилічитися з ран, коли він її випустив після 6 днів.

КАМПАНІЯ ЗА ФОНДИ НА ПОБОРЮВАННЯ НЕДУГИ РАКА.

НЮ ЙОРК. — Америкен Кенсер Сосаєті розпочала кампанію за призбирання 5-міліонового фонду на поборювання недуги рака. Ця недуга вбиває найбільше число людей після недуги серця і це перша кампанія за фонди на її поборювання. Досліди над цією недугою належать до найтяжчих, які переводить медицина.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі".

Арґентина дістає нагоду приступити до Ліґи Американських Держав

МІСТО МЕКСИК. — Провідники Між-Американської Конференції склали формулу щоб уможливити Арґентині приступлення до Ліґи Американських Держав, яка тут завязалася минулого тижня. На підставі цієї формули Арґентина дістане нагоду скласти заяву, що буде придержуватися рішень Між-Американської Конференції. Водночас Арґентина малаб видати війну державам Осі і зобовязатися не заключати з ними окремого миру.

Мексиканська конференція теж застановлялася над пропозиціями з Домбартон Овкс, які мають бути щераз обговорені на конференції в Сан Франсиско і приготовила 7 суґґестій для нової конференції. Між ними є домагання, щоб світова організація миру змагала до ідеалів, які обіймають цілий світ; щоб латинська Америка мала відповідне місце в раді світової забезпеки та щоб непорозуміння між американськими републиками вирішувано відповідно до між-американських метод поступування.

ЛЕНД-ЛІЗ НЕ БУДЕ ПРОДОВЖЕНИЙ НА ЧАС МИРУ

ВАШИНГТОН. — Адміністратор Чужинної Економії Ліо Т. Кравлі заявив перед Комісією Заграничних Відносин палати репрезентантів, що позичок з Ленд-Лізу рішучо не буде вживати на відбудову і регабілітацію держав знищених війною. Таку допомогу має конґрес ухвалити окремо, на думку Кравлія.

Переслухання свідків і знавців перед комісією відбувалося цілий місяць, заки палата приступить до голосування над законопроектом, щоб Ленд-Ліз продовжити ще на один рік.

АМЕРИКАНЦІ ЗАКУПОВУЮТЬ ФАБРИКИ В КАНАДІ

ОТАВА (Канада). — Американські промисловці перевели вже договори з канадійським урядом, щоб закупити значну частину фабрик, вибудованих для военних потреб і перемінити їх для потреб мирової продукції. Таке заявив міністер реконструкції Клеренс Д. Гав. Досі вже 35 відсотків фабрик поробило підготову до обниженої военної продукції і до постепенного переходу на мирну продукцію.

Замітне, що кількість робучої сили тепер зменшена з одного міліона робітників на 750,000але це не пошкодило военній продукції. Решта робітників пішла на війну.

Відмову Франції в справі конференції приписують Москві

ПАРИЖ. — Виявляється, що Франції тому нема між державами, що підписали запрошення на конференцію до Сан Франсиско, що Москва не хотіла згодитися на умови, під котрими Франція готова була приняти такий обовязок. Французький уряд немало здивований політикою Москви, з котрою вона має мілітарний союз.

ЗНАВЦІ НЕ ЖДУТЬ СКОРОЇ ЗДАЧІ НІМЕЧЧИНИ

ЛОНДОН. — Британські й американські военні знавці остерігають перед думкою, що на ріці Рені закінчиться німецький опір. Вони ждуть довгої облоги нутрішнього Райху.

ВТІК ВИСОКИЙ ФАШИСТІВСЬКИЙ УРЯДОВЕЦЬ

РИМ. — З військового шпиталя, де він перебував як хорий на серце, втік ґенерал Маріо Роатта, головний обвинувачений на процесі проти політичних военних злочинців перед спеціяльним судом у Римі. Уряд визначив за його піймання міліон лірів (10,000 долярів) нагороди.

ЧУТКИ ПРО СПРОБИ ВАТИКАНСЬКО-МОСКОВСЬКОГО ЗБЛИЖЕННЯ

РИМ. — Едвард Дж. Флин, бувший предсідник краевого комітету Демократичної Партії, котрий був у Советськім Союзі, певно вступить до Ватикану й буде в папи. Догадуються, що Флин їздив до Москви, аби навязати переговори між Москвою й Ватиканом в справі евентуального зближення.

ПРИСУДИ ЗА ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ В БОЛҐАРІЇ

СОФІЯ. — Місцеве радіо подало, що Народній Суд у Новоселцях видав у неділю присуд у справі 113 „фашистівських зрадників і вбивників", що ставали перед судом. 60 з них засуджено на смерть, 14 на досмертну вязницю, 25 на коротші вязничні речинці, а 13 звільнено. Те саме радіо заповіло початок нових подібних розправ у Пірдопі, де станують на суд 54 особи, та у Барґовішті, де стане на суд 109 осіб.

ПРОБУЮТЬ ЗАРАДИТИ НА НЕДОСТАЧУ МЕШКАНЬ У ЛОНДОНІ

ЛОНДОН. — Британський міністер здоровля зарядив віддати для вжитку мешканців Лондону, позбавлених жилищ внаслідок бомбардувань, великі 5-поверхові доми зчасів королевої Вікторії, що останніми часами стояли без ужитку внаслідок браку служби. За заявою того міністра, в Лондоні вже зареквіровано 21,000 домів для вжитку сотки тисяч осіб.

ОДНА З ЗВИЧАЙНИХ СЦЕН НА ЗАХІДНО-ЕВРОПЕЙСЬКОМУ ФРОНТІ.—Замісць крісів у руках держать отсі німецькі полонені руки довкола голов, піддаючись вoякам 94 американської дивізії на фронті Третої Армії, на західно-европейському фронті, вже на німецькій землі. Такі сцени це нині буденна поява. Їх повно кожного дня.

АМЕРИКАНЦІ В БОЯХ НА ВУЛИЦЯХ КЕЛЬНУ

ПАРИЖ. — З трьох боків ударили американські війська на побите з гармат Кельн, четверте щодо величини місто Німеччини та почали боротьбу на його вулицях. За останніми донесеннями американські повзи зайшли вже цілу милю вглиб міста.

Кельн являється центром оборони Німеччини на західному березі ріки Рену; через те сподіваються, що з упадком Кельну буде зовсім зломана німецька сила на захід від ріки Рену. Тому й боротьба за Кельн це властиво вступ до боротьби за переправу через Рен. Для дальшої боротьби американська армія по добуттю Кельну буде примушена здержати на деякий час свій поступ для реорганізації сил.

Головний удар на Кельн виконує Третя Панцирна Дивізія Першої Американської Армії ґенерала Годжеса, що вдаряє з півночі й старається продерти в само серце Кельну. Сили Американської Девятої Армії вдаряють внапрямі Гомберґу; вони вже досягнули міста Орсоя. Відділи британських, конадійських і американських військ атакують головні ворожі позиції на захід від Рену, поширюючи своє підмістя на ріці Везелю. Перша й Девята Дивізія Першої Американської Армії перейшли через ріку Ерфт і посунулися в напрямі міста Бону. Інші відділи Американської Третьої Армії під ґенералом Петоном перейшли ріку Кіл.

Кельн ставить тільки спорадичний опір. Заповіджена нацистами боротьба від дому до дому ще не розвинулася. Славна катедра стоїть ненарушена.

ЛЕТУНСЬКИЙ РЕЙД СКОНЦЕНТРОВАНИЙ НА ХЕМНІЦ.

ЛОНДОН. — Понад тисячу літаків Восьмої Повітряної Сили вдарило на залізничий вузол Хемніц, 35 миль від границі Чехословаччини, через котрий переходить певно достава військ і военних матеріялів на російський фронт на Шлеську. Британські літаки ніччю щераз атакували Хемніц.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ЗАХОПИЛА ДВА БАСТІОНИ ШТЕТІНА.

ЛОНДОН. — Червона Армія зачепила своє праве крило на побережжю Балтику й, повернувшися лівим крилом на великий балтійський порт Штетін, добула два бастіони того порту, Штатґард і Навґард. На схід від цих частин Червона Армія загнала в два мішки великі відділи німців, що разом начисляють коло 200,000 вояків.

Оборона Штатґарду коштувала німців 4,000 вбитих. Навґард лежить 22 милі на північ від Штатґарду, а на північний схід від Штетіна.

ВІЙСЬКА ПОТРЕБУЮТЬ КРОВИ.

ЛОНДОН. — Ґенерал Пол Ґолі, лікар на европейському театрі операцій, заявив у своїй радіовій промові, призначеній дль Північної Америки, що вояки тепер потребують багато крови для трансфузії. Давніше перед розвиненням европейських боїв треба було крови на трансфузію для одного вояка на кожних пять ранених, а тепер для одного на кожних двох ранених. Він звертав увагу, що подача крови для цеї цілі не достаточна.

Така важна кров для ранених вояків, що були випадки, що відділам аліянтських військ, відрізаних німцями, посилали кров у кулях, вистрілених з гармат.

АЙЗЕНГОВЕР ХВАЛИТЬ ДАНСЬКИХ ПАРТИЗАНІВ.

ПАРИЖ. — Головна кватира аліянтських військ видала спеціяльний комунікат з нохвалою для данських партизанів, що ведуть підривну роботу проти німецької окупаційної влади в Данії. Каже комунікат, що завдяки саботажам данських партизанів ні один поїзд з німецькими військами, відтягненими з Норвегії, не дістався до Німеччини без припадку.

НАЦІСТИЧНІ ПРОВІДНИКИ ВТЕКЛИ З БЕРЛІНА.

СТОКГОЛЬМ. — Один шведський часопис дістає вістку з Берліна, що всі націстичні верховоди вже вибралися з Берліна, за виїмком Ґебельса, котрий мусів остатися там як ґавляйтер Берліна. Задумали націстичні верховоди влаштувати собі ерзацову столицю в Дрездені, але Аліянти розбили ці наміри рейдами на Дрезден. Націстична верхівка відай урядує тепер з Берхтесґадену, в Баварії.

Каже той шведський часопис, що Німеччина ще видержить 4 місяці.

СЕБЕГУБНІ ЯПОНСЬКІ АТАКИ НА ІВО.

ҐВАМ. — Японські війська, що ще остаються на острові Іво, роблять очайдушні атаки та пробують просякати в американські позиції. Всі атаки відбито з великими втратами для Японців. Вони доконали тимчасового того, що передові позиції не змінилися.

Каже секретар фльоти Форестал, що в боях на Іво згинуло досі 2,050 маринарів.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Майнери домагаються

Є це в поважній мірі зовсім зрозумілим, що в воєнний час люди звертають найбільшу увагу на події на воєнному фронті, а потім на заходи запобігти на як можливо найдовший час повторенню війни. Всеж таки треба признати це за накрізь нездорове явище, коли люди займаються цими справами виключно, коли вони не звертають уваги на інші справи, від яких у великій мірі залежить їх життя. До таких справ у даний мент належать без сумніву умовини праці міліонів робітників, в першу міру висота робітничої заплати.

Власне в цій ділянці сталося останніми днями багато важних подій, котрі повинні би звернути увагу принаймні робітництва. Йде в краю наприклад кампанія за ревізію так званої малої сталевої формули, що обмеже збільшення робітничої заплати до 15 процентів навіть тепер, коли уряд признає, що кошти життя зросли майже на 30 процентів. Іншим важним фактом з тої ділянки є страйк 25,000 робітників воєнних фабрик у Дітройті та загроза такого страйку зобоку дальших сто тисяч робітників; коли на страйк виходять робітники воєнних промислів, то чейже цей факт заслугує на таку саму увагу, як вісти з фронту, на котрі такий факт може мати глибокий вплив. Маємо нарешті загрозу подібного страйку з боку робітників вуглевого промислу, що прецінь є основним промислом для всего промислу, отже й воєнного.

Домагання майнерської юнії є нетільки важним але й цікавим документом. Зараз на самому вступі документу майнерська юнія домагається від копальняних власників, аби вони платили майнерській юнії по 10 центів „роялтіє" від кожної тони добутого вугля. Одержані в цей спосіб гроші мають бути зужитті на забезпечення майнерам модерної лікарської й хірургічної помочи, приняття до шпиталя й т. і. Майнери мали би діставати заплату за весь час, який вони перебувають під землею, отже й за час, потрачений на обід та подорож до і з місця праці. Майнери мали би дістати далі премію в сумі 10 центів за годину другої шихти і підприємства мали би купувати робітникам вибухові матеріяли, капслі й таке інше, як також капелюхи, окуляри й спеціяльні гумові чоботи. Мали би теж справити відповідні умивальні доми.

Всякому, що знає умовини праці в копальнях вугля, ці домагання не можуть видатися зависокими. Підвишка заплати належиться майнерам не тільки тому, що дорожнеча росте не дивлячися на заходи уряду її здержати, але й тому, бо навіть якби життя не дорожіло, то й тоді майнерської заплати не можна вважати вистарчаючою. Цих фактів не повинні нам засланяти ні воєнні умовини, ні навіть невсе розумна тактика голови майнерської юнії. Війна війною, і Джан Луис може бути наїженим їжаком, а прецінь майнерські домагання можуть бути слушні й їх сповнення може лежати в інтересі не тільки майнерів, але й цілого вуглевого промислу, а то й цілого краю.

У царстві Мусолінія

Гербер Л. Матюз, римський кореспондент „Ню Йорк Таймса", зібрав серед людей, що дісталися з північної Італії до полудневої, дані про життя в тій частині Італії, що ще не звільнена з фашистівсько-націстичної окупації. Могло би здаватися, що образ, змальований цими утікачами, малює умовини багато гіршими, ніж вони є під адміністрацією уряду Бономія та Аліянтів, і власне з того боку ці вісти є надзвичайно цікаві.

Матюз пробує наперед подати вістку про самого Мусолінія. Каже він, що вістки про його недугу неправдиві. Принаймні тепер він чується здоров, а підчас останньої його візити в Міляні бачили його, як він переступав по дві й три сходи. Щоправда, він спав значно на вазі, але здоровля його певно поправилося. Неправдою є вістки, що він живе в Німеччині. Він ще далі живе в Віллі Фельтрінелі над озером Гарда, а зараз у сусідній віллі живе його гарна любовниця, Кляра Петраччі.

Мусоліні ще по давному говорить до своїх прихильників і вояків. І голос його все ще сильний. У своїй останній промові до батальону берсальєрів, вишколених у Німеччині й присланих на війну до Італії, Мусоліні закликав їх до завзятої боротьби проти Аліянтів, котрим закидав як найстрашніший злочин супроти Італії спровадження до неї „муринів, жидів, гіндусів, новозеляндців, південних африканців, бритійців, американців і всю цю збиранину рас". Він запевняв вояків, що їм дасться всяку зброю, та обіцював їм, що вони незадово проженуть ворогів фашизму з Італії і знищуть усіх наїздників та знову вмашерують у тріюмфі до Риму.

Всі паради під владою Мусолінія відбуваються далі за фашистівським взірцем, з питомою фашистівською парадністю. Фашистівські провідники нібито назверху ще далі панують над краєм, одначе поза ними німці мають дійсну владу. Тільки що цим разом німці і фашисти, навчені досвідом з минулого, не висувають наперед німців, а держать їх назаді, так, що справжніх панів немовби не видати. Через те й в північній Італії виглядає, що так італійці мають більше впливу, ніж має наприклад італійський уряд Бономія в центральній і південній Італії.

Назагал умовини життя в північній Італії кращі, ніж в Італії під аліянтською контролею, каже Матюз. Брак одначе вугля, бо німці його до Італії зовсім перестали пускати. Недостача теж газоліни й оливи до моторів; їх можна дістати тільки за картками й то в незначній скількости. Через те навіть в Міляні фабрики не можуть працювати повними шифтами.

Фашистівський уряд і німці посунули значно соціялізацію промисловців. Як Аліянти заберуть цей край, то це буде певно немалий клопіт для Аліянтів. Вони певно захочуть перебрати заряд фабрик на власників, а тимчасом власники цеї влади не мали а до того вони назагал прихильники Мусолінія й Гітлера.

Харчова ситуація у північній Італії нормальна. Одна Лігурія терпить недостачу харчів. Одначе пайкування дає людям досить харчів, а чорна біржа в Міляні й інших більших містах слабо розвинена.

Образ північної Італії не буваби повний без згадки про партизанів. Каже Матюз, що партизани в північній Італії знаменито зорганізовані. Вони мають одноцілу команду, хоча партизанські відділи складаються з різних людей та представляють різні політичні напрямки. Вістки, немовби то над партизанським рухом панували комуністи, неоправдані. Правда, що в так званих гарібальдієвих дивізіях переважають комуністи, але попри них існують відділи, в котрих є багато „акціоністів", „християнських демократів", соціялістів і інших. Звичайно люди різних партій находяться в кожнім партизанськім відділі всуміш.

Правдою є теж, що комуністи найкраще з усіх зорганізовані та що власне завдяки цій організованості вони вспіли задержати своїх провідників, підчас коли інші групи висували своїх провідників наперед і ці часто в боях гинули.

Партизанська боротьба йде без упину. Партизани воюють і саботажують. Вони часто не мають амуниції й часто не мають моторового перевозу, але це їх не здержує навіть від нападів на добре узброєних німців зо знаменитими засобами транспорту.

Про те, що ціла північна Італія підмінована духом бунту проти Мусолінія, свідчить навіть такий факт, як донесення до одної женевської газети, що фашистівський уряд Мусолінія арештував власного міністра внутрішніх справ, Ґіда Буфаріні-Ґідія, під закидом, що він був учасником заговору, що мав пірвати Мусолінія й видати його Аліянтам. Іншими дорогами доносять про цей самий факт, що мовляв Буфаріні-Ґіді находиться у німецьких руках, обвинувачений за звязки з ворогом.

Микола Чубатий.

Словянський світ—дійсність чи фікція

II.

Що це є так звані словяни?

Коли хто погляне на мапу мов европейських народів, то справді побачить одну велику групу народів, зближених до себе мовами: Це словяни. Такою самою другою мовною групою є германи, до яких належать такі „приятелі" як німці та англійці. В третій мовній групі народу романських є знов такі „приятелі" як французи та італійці.

Та як подивимося на мапу релігій та культур, то побачимо, що ця група словян вже не істнує. Через саму середину словянського світа біжить лінія поділу на народи східно-християнської культури та західно-християнської. Поляки та чехи найдуться тепер в одній групі разом з німцями, росіяни та українці в одній групі з несловянами, як румуни, греками, сирійцями, тощо.

Та побіч мови найважнішою стане мапа расових груп народів Европи. Саме тепер таку мапу з расовими групами можна оглядати в Публик Лайбрері в Ню Йорку, де є вона виставлена. Там побачите на цій мапі, що народи зближені мовою чи культурою, не є зближені одні до одних фізичною структурою тіла людського, себто расово. Побачите, що росіяни расово взагалі не мають нічого спільного зі словянським світом. Вони становлять одну окрему групу північно-східної Европи та північно-східної Азії. Росіяни расово близькі фінляндцям, дрібним народам несловянським північно-східної Европи та найближчої частини Азії. Іншими словами вони расово нарід несловянський, напів европейський, напів азійський. Кілька расових груп заселює західну та середущу Европу, натомісць українці та білорусини расово становлять окрему групу, близьку до полудневих та західних словян — чехів, словаків, поляків, болгар та сербів. Властиво ця група без росіян це той дійсний словянський світ, хоч наділі теж нічим не звязаний.

Замітне, що до таких самих дослідів, які нині оглядаємо в Америці на мапі рас, прийшов вже більше десять років тому український археольог Вадим Щербаківський. Він з математичною точністю доказав, що в росіян расових елементів така як у словян, є не більше як 10 відсотків. Іншими словами, по дослідам новочасної науки росіяни властиво не є словянами.

Словянська мовна група та несловянська психіка.

З тих расових дослідів вчених антропольогів та археольогів виходить, що коли брати під увагу расу, себто фізичну, основу людини, то властиво словянського світа немає. Іншими словами, у далеку давнину не було одного словянського світа, який обіймав би всі словянські народи. Близькість мови, яку ми спостерігаємо нині у словян, це продукт пізніший, й то нерівночасний у всіх народів. Словянські народи, расово ближчі, мали подібність мови у далекі часи перед повстанням перших словянських держав. Подібні мови дістали вони від людей, близьких їм расою, що прийшли з Ірану з Азії та стали предками так званих европейських арийців.

Росіяни не належать до тої групи. Їхня мова зближена до мови українців. Це останнє явище є „походження майже вже історичного. Російська мова витворилася під впливом літературної мови старої України, так званої церковно-словянської мови та української мови. Ті два елементи мішалися на тлі звукових окремішностей північно-словянських племен та народів фінських та угро-алтайських, що ввійшли в расовий склад росіян. Більша частина тих племен, що з їх мішанини повстали росіяни взагалі навіть не говорили словянською мовою. Словянську мову вони стали принимати вже за історичних часів.

Відомо, що найважніша частина російського народу, себто національна колиска росіян — князівство суздальське, володимирське та московське входили в склад староукраїнської київської держави, як її периферії, свого роду немов кольоніяльний простір. Людності, що говорилаб там одним із племінних словянських говорів, було небагато. Племена фінські говорили зовсім іншою мовою. Одначе вплив державного апарату старого Києва став тут робити своє. Місцеве населення мішається, та всі вони, словянського чи угрофінського походження, підпадають під вплив України-Руси. Себто київського державного центра. З України приїздять тут князі урядники, духовники, купці, військові залоги та приносять зі собою церковно-словянську мову, де коли українізовану.

Тамошне низько цивілізоване населення підпадає під вплив тої державної мови та культури. Спершу приймають ту державну мову у публичному житті, у зносинах з державою та з освіченими людьми, що приїздили з полудня, з державного центру, з Києва. Мова метрополії ставала спершу тільки немов мовою панською, мовою адміністрації. Але поволи державна мова стає власністю щораз то більше широких мас народу. Іншими словами маси стали винародовлюватися, але рівночасно формування в окремий культурний тип та згодом і політичний центр — суздальсько-московську державу.

Річ природна, що мова тодішного київського державного центру, звідки немов взірець цивілізованої людини, мала тільки поверховний вплив на людину. Психіка тих північних горожан київської України-Руси була окрема, бо психіка людини, її натура, світогляд та реагування залежать більше від фізичної структури тіла та від природи, ніж від поверховного впливу чужої мови чи звичаїв, що приходили з метрополії, з полудня. В той спосіб на півночі, на землях нинішного російського народу, став витворюватися зовсім окремий нарід, зі своїм способом життя та зі своїм світоглядом на життя, зі своїми уподобаннями громадського та приватного характеру. Ось так став творитися новий нарід зі словянською, правда мовою, переміненою дещо та допасованою до говору місцевих людей, але, окремою власною духовістю, рідною від українців.

Політичний розділ росіян від україн.

Не зважаючи на зближену мову північні частини української держави стали улаштовуватися зі своїми місцевими князями, що їх тут Київ насилав, радше після власної вподоби князя ніж місцевих людей, хоч до їх звичаїв та уподобання князь мусів достосовуватися.

На полудні, в Україні нарід брав від передісторичних часів участь в громадському життю звичаям української демократії передісторичного походження.

Інакше було тут на півночі. Тут князь не рахувався з місцевими людьми, бо багато з них це були низько цивілізовані люди. Тому влада князя, що тут приходив з Києва княжити, була могутня, мало не абсолютна, противно як в Україні, де нарід не тільки брав участь в настановленню володаря, але також і його працю контролював.

В таких переконаннях про потребу абсолютної влади князя зростало тут нове покоління вже цивілізованих мешканців тої країни. Князівство суздальське, з абсолютною владою князя, так само як і Новгород В. з републиканським ладом, щораз більше відчужуються від Києва, від якого були колись залежні політично та на полі церковнім. Київська метрополія ще довго становила мало не одинокий лучник з Києвом тих окраїн старі української держави.

Вже в половині 12-го століття зажадали князі Суздаля від царгородського патріярха, щоби поділити київську метрополію на дві частини — на київську та на суздальську. Патріярх на це тоді не погодився і в той спосіб лучність церковна України з Московщиною через київську метрополію остала ще сотки літ, аж до половини 15-го століття.

З сказаного виходить, що властиво немає одного словянського світа збоку расовости; не має його збоку цивілізації. Зате мова ще річ тільки поверховна, бо духові прикмети різних народів, з званих словянськими, є різні. В старій київській державі показалося, що жити разом вони не могли і мусіло прийти до поділу на дві згладно три окремі нації — українську, російську та білоруську.

Приклад повстання окремого російського народу є доказом, що властиво немає спільности політичних інтересів словян. Клячі всесловянські це тільки політичні засоби Росії: Словяни, запряжені до російського воза, призначені на це, щоб попихати колесницю царів, білих та червоних. Очевидно, що Росія моглаб своєю позицією у світі стати осередком рівного та щасливого світу — словянського чи несловянського — одначе різні психіки росіян та неросіян роблять цю річ нині майже неможливою.

(Кінець).

АЛЬФРЕД АФ ГЕДЕНШЕРНА

ЩАСЛИВА ПОМИЛКА

Каролина Стремборн із Гефле вперше приїхала до Стокгольму відвідати свою тітку Бокістову. Як усе покупила й відложила на поворот, остало їй ще десять корон, за які хотіла відфотографуватися. Піти до надворного фотографа, на це не мала грошей, то булоб занадто дорого. Та Катерина Бокістова сказала їй, про одного гідного услужного чоловіка, що живе при Августіянській вулиці ч. 34. II. поверх й оголошується в „Щоденнику".

Тому пішла на Августіянську вулицю, пристанула перед домом ч. 34, побачила вгорі на II. поверсі фотографував вивіску, пішла на другий поверх. Завернула направо, застукала несміливо до дверей та чула, що кров їй вдаряе в лице.

Відчинив їй гарний юнак, із вусиками, в кратковану лінійному одязі, з гарними синіми очима, зачервонівся та просив дуже чемно дівчину, щоб увійшла.

Було то дивне ателіє, в якому не бачила ні апарату, ні підставн до апарату, ні драперій ні скляної стелі. Та може це була лише кімната, що в ній приймали гостей.

Був то також дивний фотограф. Не був узагалі такий відважний та смілий, як бувають фотографи. Подав дівчині крісло, вклонився та зробив незручний рух рукою. Тепер Каролина ще більше втратила смілівість.

— Ви, пані, прийшли в звязку з моїм оголошенням у часописі? — спитав вкінці ввічливий юнак і ще більше зачервонівся.

— А так, чи можете зараз зачинати? — спиталася Каролина.

— Ах, пані, насамперед мусимо собі бодай трохи поговорити, я...

— Не моглиб ви мені показати кілька фотографій інших дівчат, щоби я знала, яку маю заняти позицію?

— Прошу не гніватися, та я таких фотографій не маю, ви дійсно перші...

— Невже?! Що ви кажете? Та нічого, як гадаєте, чи мені краще стояти, чи сидячи?

— Ах, ви в усякій поставі чарівні для цього, хто рад би вас бачити часто, — сказав юнак привітливо, з легким патосом.

Здавалося, що ввічливого юнака це дуже вразило. Жили йому на чолі набігли, а спинки в маншетах тряслися. Вкінці відітхнув, розняв рамена та підійшов до Каролини, начеб хотів із нею боксуватися.

— Так, це божевілля, покласти все щастя свого життя на одну карту. То божевілля, віддати свою долю дівчині, яка поводиться так як ви. Це божевілля оголошуватися в часописі. Одначе в цюж хвилину, як я вас побачив, запалав я безмежним коханням до вас. Хай буде що хоче, пані, я вас беру.

Каролина побігла до дверей. Та юнак заступив їй дорогу, розложив руки й спитався, чи вважатиме це нечемністю, коли вже тепер спитається її, як вона називається, коли вже перед хвилиною признався їй, що хоче її взяти за жінку.

Каролина вибігла з кімнати й перше, що тепер побачила, був фотографів шильдик на протилежних дверях.

Наче непритомна глянула на юнака та сказала зітхнувши:

— Вже досить того говорення, — запримітила Каролина.

— Не розумію, що ви хочете. Щож, чи хочете зачинати?

— Алеж, пані, воно дуже одушевляє мене, я справді радію, що ви зайшли до мене. Та ви дуже скоро жадаєте постанови. Будьте трохи терпеливі. Можу вам лише стільки сказати, що ваше личко дуже подобається мені.

— Я вам дуже вдячна, — сказала Каролина погідливо й іронічно вклонилася низько.

— Та я думала, що люди вашої професії приймають так само радо погані й гарні, молоді й старі жінки, а на думці мають лише гроші.

— Не гнівається, пані. Скажімо, що моє оголошення могло вам піддати різні думки. Та що про вас маю думати я? Молода дівчина, яка приходить саме тому, щоби собі з мене робити жарти.

— Ви жартуєте, пане. Хто тут робить жарти. Питаюся вас востанне, чи хочете зачинати, чи ні? — питалася Каролина

(Докінчення на стор. 4-тій).

Лови на людей і на народи

Записано в грецького історика Плютарха про Олександра Великого таке: Як він після перемоги над Індією вертався в Европу і затримався в місті Екбатана, в Малій Азії, захворів його приятель Гефестіон. Його лікар Глявкос пішов до театру, а міжтим Гефестіон наївся мяса з птиць і напився вина проти ради лікаря і незабаром помер. Олександер стратив розум з жалю. Лікаря прибив на хрест, а щоби себе розрадити, він відбував лови на людей, поки цілу націю косеанців не вимордував.

Це сталося десь коло 325 року перед народженням Христа.

Та року Божого 1945, дня 21. лютого, наспіла телеграма з Лондону до ґазети Ню Йорк Таймс, а в ній сказано між ін.: „Ще 10. жовтня в околиці Люблина арештовано, як кажуть, 21,000 поляків, а ліквідацію повстанчої армії і підпольних сил переводиться через запроторювання до вязниць і через депортацію людей з цілої околиці, занятої Червоною Армією, на схід та на захід від Лінії Курзона".

В телеґрамі сказано, що польський уряд вніс протест до американського уряду вчасі конференції на Ялті проти вивоження польського населення до Советів, а цей протест підтримав англійський уряд. Протест звертається проти того, щоб вивозити поляків з Польщі до Советів, бо Совети якраз обіцювали, що перевезуть поляків із східнього боку Лінії Курзона до західнього, тобто на польську землю. Тимчасом Червона Армія ловить поляків навіть у самій Польщі і вивозить їх до Росії.

Різні ґазети нераз уже згадували про масову депортацію людей із Західньої України на Сибір, на Соловецькі острови чи де там ще, де вони загибають внаслідок студени й голоду. Пише про це теж і американець Вилйем Л. Гвайт, який відбув минулого року подорож до Советів. Ми вже згадували, як він описує такі транспорти. Людей ловлять серед ночі, пакують їх до вантажних ваґонів, замикають двері без приступу повітря, а коли вже забагато трупів там призбирається, тоді вітвирають двері, щоб повикидати трупів.

Як ловили литовців після Сталінсько-Гітлерівського договору в 1939 р., і як їх винищували вже після того, як Совети заняли Литву прогнавши німців, це записано в окремих книжках та в листах, які наспіли до Америки. Один такий лист прислано недавно й до „Свободи".

Або пригадаймо собі такі факти: Микола Скрипник їздив закордон, щоб заманити, в добрій вірі, різних українських науковців до Советів на те, щоб вони там поширяли українізацію. Отже він не лише не був ворогом Советів, але звісний був із своїх комуністичних переконань та вірности совєтській ідеї. Та це не спасло ні його, ні ним заманених із заграниці українців від насильної смерти. — Юліян Бачинський, що був представником уряду Української Народньої Републики у Вашинґтоні в 1919 р., після свого повороту в Европу став советофілом. Його заманули Совети до себе і вислали на Соловецькі острови, де він згинув, як гинули тисячі інших українців. — Проф. Антін Крушельницький, що проживав ще за часів польської влади в Західній Україні і видавав советофільські ґазети поїхав нібито на Україну під Совети разом із родиною. Не треба було довго ждати, а пів року, як його самого і його синів вистріляли, а жінку посадили в тюрму

Виглядає, що Совети йдуть на завоювання чужих територій на лад колишнього Олександра Великого. Як ввійдуть до чужого краю, то перша їх „робота" уладжувати лови на людей. І то не поодиноко, але масами, поки цілого народу не обезсилять так, щоб він не міг спромогтися навіть на протест. Колиж не можуть захопити чужу країну, тоді заманюють провідних людей з заграниці під усяким претекстом і їх вигублюють. Приклад на українцях дуже ясно вказує на їхні методи.

До того ще треба додати таке: Не зважаючи на всі ті приклади винищування українців як під советською владою, так і заграницями, ми є свідками дивного явища: Навіть у вільній Америці час від часу трапляються освічені одиниці, які, не знати з яких причин, вперто вмовляють в людей українського походження, що лише в Советах спасення українського народу, хоч нема найменших признак, щоб це правління змінило свою тактику супроти українського народу, що опинився під советським режімом.

Виринає питання: Пощо вони це роблять? Коли чесні американські письменники не скривають факту, що Совети, це тюрма народів і поодиноких людей, то чому наські „зміновіховці" вперто вмовляють в людей українського роду, що в Советах спасення?

Не можна заперечити, щоб їхня аґітація не приносила успіху. Їхня акція це ніщо інше, а тільки свідома поміч Советам в їхніх намірах уладжувати лови на людей і на цілі народи.

Саме після Кримської Конференції проголошено угоду про „репатріяцію". На підставі цього советський уряд схоче тепер виловити всіх українців, що живуть поза советським режімом. Наші „зміновіховці" хочуть тепер ще допомогти видавання в советські руки і тих українців, які ще мають надію сяк чи так врятувати своє життя, живучи у вільних країнах.

ANNUAL STATEMENT OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, 1944

	Mortuary Fund	Disability Fund	Miscellaneous Trust Funds Nat'l, Orph's, Concord	Juvenile Mortuary Fund	Expense Fund	Totals
Balance from Previous Year	**$6,160,385.13**	**$91,946.02**	**$124,136.59**	**$482,630.90**	**$419,566.63**	**$7,278,663.27**
Income from January 1, 1944 to December 31, 1944.						
Payments received from members during first 12 months of benefit protection of which all or a part is used for expense*	607,161.17			53,708.57	141,077.09	801,946.83
All other payments or premiums received from members*	9,812.77	30,810.00			48,013.47	88,636.24
Refunds applied per item 13 (b) and (c), page 3				2,164.32	825.26	2,989.58
Total Payments received	616,973.94	30,810.00		55,872.89	189,915.82	893,572.65
Membership fees actually received			7,702.50			7,702.50
Net amount received from members	616,973.94	30,810.00	7,702.50	55,872.89	189,915.82	901,275.15
Gross interest on mortgage loans during the year	39,567.17	505.72	1,335.88	5,301.04	3,281.70	49,991.51
Gross interest on bonds $123,298.56, and dividends on stocks None, less $1,443.37 accrued interest on bonds acquired during the year	108,543.23	1,110.79	1,110.96	10,075.24	1,014.97	121,855.19
Gross interest on liens and loans on certificates of members	46,011.92					46,011.92
Gross interest on deposits in trust companies and banks	393.16	10,48		28.47	289.59	721.70
Gross interest from all other sources			12.00			12.00
Gross income from society's property, including $7,500.00 for society's occupancy of its own building	133,500.57	2,445.56	640.00	957.74	2,550.83	140,094.70
Total income from investments	328,016.05	4,072.55	3,098.84	16,362.49	7,137.09	358,687.02
Sale of lodge supplies					34.30	34.30
Grants returned to National Fund			668.23			668.23
Sales of and Royalties from publications			1,043.90		870.65	1,914.55
Orphans Fund			11,575.85			11,575.85
Income from Printing Plant					79,679.44	79,679.44
Recovery of Assets	161.79					161.79
Profit on Canadian Exchange	391.28					391.28
Gross profit on sale or maturity of ledger assets, viz:						
(a) Real Estate	4,443.80			900.50		5,344.30
(b) Bonds	16,475.67			929.00		17,404.67
Gross increase by adjustment in book value of Bonds (including $82.78 for accrual of discount)	80.47			1.81	.50	82.78
Total Income	**$ 966,543.00**	**$ 34,882.55**	**$ 24,089.32**	**$ 74,066.60**	**$277,637.80**	**$1,377,219.36**
Amounts carried forward	**$7,126,928.13**	**$126,826.57**	**$148,225.91**	**$556,697.59**	**$697,204.43**	**$8,655,882.63**

	Mortuary Fund	Disability Fund	Miscellaneous Trust Funds Nat'l, Orph's, Concord	Juvenile Mortuary Fund	Expense Fund	Totals
Amounts brought forward	**$7,126,928.13**	**$126,826.57**	**$148,225.91**	**$556,697.59**	**$697,204.43**	**$8,655,882.63**
Disbursement from January 1, 1944 to December 31, 1944.						
Death Claims	255,499.39			4,627.50		260,126.89
Permanent disability claims		21,658.00				21,658.00
Endowments Matured				200.00		200.00
National Fund			5,140.00			5,140.00
Orphans Fund			8,030.42			8,030.42
Transfer of equities to Adult Dept.				10,475.14	1,714.81	12,189.95
Total benefits paid	255,499.39	21,658.00	13,170.42	15,302.64	1,714.81	307,345.26
Surrender values	5,625.59			807.74		6,433.33
Refunds to members:						
(a) Paid in cash	71,041.36					71,041.36
(b) Applied to reduce payments				2,164.32	825.26	2,989.58
Total benefits and payments made to members	332,166.34	21,658.00	13,170.42	18,274.70	2,540.07	387,809.53
Commissions and fees on payments by members					39,357.71	39,357.71
Compensation of managers and others not paid by commission for service in obtaining new benefit protection					18,541.94	18,541.94
Medical examiners' fees $200.00, Inspection of risks $2,594.50					2,794.50	2,794.50
Salaries of home office employees, No. 10					14,931.67	14,931.67
Salaries and all other compensation of officers, trustees and committees					10,800.00	10,800.00
Traveling and other expenses of officers, trustees and committees					11,067.75	11,067.75
Insurance Department fees and expenses					1,761.23	1,761.23
Rent, including $7,500.00 for society's occupancy of its own building					7,500.00	7,500.00
General office maintenance and expense					393.01	393.01
Advertising, printing and stationery			5,401.74		11,486.93	16,888.67
Postage, express, telegraph and telephone					2,555.24	2,555.24
Lodge supplies					2,388.12	2,388.12
Official publication					53,390.00	53,390.00
Expense of Supreme Lodge meeting					3,238.33	3,238.33
Other legal expenses					302.25	302.25
Furniture and equipment					853.25	853.25
Taxes, repairs and other expenses on real estate	90,751.00	1,722.82	455.68	1,618.24	1,659.39	96,207.13
Actuarial & Statistical Exp.					2,167.79	2,167.79
Bonds of Supreme Officers & Employees					581.25	581.25
Rent of Safe Vault, Robbery & Workmen's Ins.					259.50	259.50
Federal and State taxes on wages paid					899.79	899.79
Charges on Canadian Cks. etc.	21.30				41.80	63.10
Concord Fund			3,549.10			3,549.10
Operating Expenses of Printing Plant					69,724.54	69,724.54
Dues to Fraternal Congresses					130.00	130.00
Athletics					235.76	235.76
Gross loss on sale or maturity of ledger assets, viz:						
(a) Real Esteate	15,606.82	1,239.21	1,978.24			18,824.27
(b) Bonds	690.09					690.09
(c) Advances to Mortgagors	3,739.95	102.95	1,532.59	1,299.82		6,675.31
Gross decrease, by adjustment, in book value of ledger assets, viz:						
(a) Printing Plant					1,077.33	1,077.33
(b) Real Estate	11,700.00	500.00	1,500.00		25,300,00	39,000.00
(c) Bonds (including $2,347.73 for amortization of premiums)	2,009.42	52.06	11.95	264.59	9.71	2,347.73
(d) Stocks	75.00			3,245.00		3,320.00
Total Disbursements	**$ 456,759.92**	**$ 25,275.04**	**$ 27,599.72**	**$ 24,702.35**	**$285,988.86**	**$ 820,325.89**
Transfers to and from (net)	— 75.00	**$101,551.53**	**$120,626.19**	**$531,995.24**	**$411,215.57** + 75.00	**$7,835,556.74**
Balance before transfers	**$6,670,168.21**					
Balance	**$6,670,093.21**	**$101,551.53**	**$120,626.19**	**$531,995.24**	**$411,290.57**	**$7,835,556.74**

SUMMARY OF TRANSFERS

Date of transfer	From the	To the	Amount
Various Dates	Adult Mortuary Fund	Expense Fund	$75.00—Section 47 of By-Laws

LEDGER ASSETS

Book value of Real Estate	$ 614,806.30	$
Mortgage Loans on Real Estate, first liens	1,031,940.31	
Liens, loans or other credits on certificates of members	486,307.18	
Book value of Bonds	5,332,559.65	
Cash in society's office $15.95; Deposits in trust companies and banks not on interest $326,535.33, on interest $37,340.35	363,891.63	
Notes Receivable	300.00	
Printing Plant and Equipment	5,751.67	
Total Ledger Assets		**7,835,556.74**

NON-LEDGER ASSETS

Gross interest due, $529.94 and accrued, $4,625.25 on Mortgages	$ 5,155.19	$
Gross interest due, $27.60 and accrued, $10,140.58 on loans to Certificate Holders	10,168.18	
Interest accrued on bonds not in default	34,600.47	
Interest accrued on Deposits in Banks	45.47	
Rents and interest accrued on Society's properties	142.00	
Total interest and rents due & accrued		**50,111.31**
Payments actually collected by subordinate Lodges and not yet turned over to Supreme Lodge		5,052.37
Gross Assets		**$7,890,720.42**

DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED

Deposits in suspended banks	$ 7,938.02	$
Book value of bonds over amortized or investment value	11,317.35	
Interest due and accrued on mortgage loans in Default	412.61	
Liens, loans or other credits in excess of net value of individual certificates	2,926.16	
Notes Receivable	300.00	
Printing Plant and Equipment	5,751.67	
Adjustment Due to Rate of Exchange on Canadian Currency	3,487.40	32,133.21
Total Admitted Assets		**$7,858,587.21**

LIABILITIES, RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS.

Death benefits due and unpaid	$	$ 24,452.92
Salaries, rents, expenses, commissions, etc., due or accrued	7,501.84	
Estimated amount due or accrued for taxes	112.51	
Advance payments or premiums	44,545.57	
Unearned interest and rent paid in advance and Subscriptions unexpired	1,757.80	
Orphans Fund (in trust for beneficiaries under age)	82,315.57	
National Fund (not for insurance purposes	14,899.73	
Concord Fund (in trust for members of former Concord Society)	19,271.53	
Reserve for Dividends to Members	81,000.00	
Total Unpaid Claims ond Other Current Liabilities	$	$ **275,857.47**
Reserve—Adult—American Experience 3½%	4,387,003.00	
Reserve—Adult—N. F. C. 4%	76,800.00	
Reserve—Juvenile—Standard Industrial 3½%	155,208.00	
Total Reserves		**4,619,011,00**
Special and contingency reserves	55,000.00	55,000.00
Total Liabilities		**$4,949,868.47**
Unassigned Funds		2,908,718.74
Total to Balance with Admitted Assets		**$7,858,587.21**

EXHIBIT OF CERTIFICATES

	Number	Amount
Benefit certificates in force December 31, 1943	42,940	$27,990,134.00
Benefit certificates written during the year	4,085	1,970,691.00
Benefit certificates revived during the year	1,313	782,697.00
Totals	48,338	$30,743,522.00
Deduct terminated, decreased or transferred during the year	3,276	1,733,649.00
Total benefit certificates in force Dec. 31, 1944	45,062	$29,009,873.00
Benefit certificates terminated by death reported during 1944	344	266,609.65
Benefit certificates terminated by lapse reported during 1944	2,932	1,467,039.35

EXHIBIT OF DEATH CLAIMS

	TOTAL CLAIMS	
	Number	Amount
Claims unpaid December 31, 1943	7	$ 3,439.12
Claims reported during the year	344	266,609.65
Totals	351	$270,048.77
Claims paid during the year	337	260,126.89
Balance	14	$ 9,921.88
Saved by compromising or scaling down claims during 1944		1,468.96
Claims unpaid December 31, 1944	14	$ 8,452.92

EXHIBIT OF PERMANENT DISABILITY CLAIMS

	TOTAL CLAIMS	
	Number	Amount
Claims reported during the year 1944	653	$21,658.00
Totals	653	$21,658.00
Claims paid during the year 1944	653	$21,658.00

BALUATION EXHIBIT AS OF DECEMBER 31, 1944

Mortuary Funds only

	ADULT	JUVENILE	COMBINED
Total Admitted Assets	**$6,702,812.40**	**$532,782.15**	**$7,235,594.55**
Reserve for Life Certificates	$4,463,803.00	$155,208.00	$4,619,011.00
Claims and Accrued Liabilities	128,619.48	8,919.82	137,539.30
Reserve for Contingencies	55,000.00	——	55,000.00
Total Liabilities	**$4,647,422.48**	**$164,127.82**	**$4,811,550.30**
Margin of Safety to Certificate-holders	2,055,389.92	368,654.33	2,424,044.25
Totals	**$6,702,812.40**	**$532,782.15**	**$7,235,594.55**
The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1944 was	144.2%	324.6%	150.4%
The ratio of actual death losses to the expected death loses according to the mortality tables for the year 1944 was	77.0%	29.1%	74.5%
The rate of interest earned on benefit funds during the year 1944 was	3.4%	3.0%	3.4%

(Signed) WOLFE, CONCORAN AND LINDER, Actuaries

NICHOLAS MURASZKO, Supreme President
DMYTRO HALYCHYN, Supreme Secretary
ROMAN SLOBODIAN, Supreme Treasurer

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРОЧИТАЙТЕ, СКІЛЬКИ ТРЕБА БУЛО ПРАЦІ!

Знаємо, що вийшли так великі книги як „Пропамятна Книга У. Н. Союзу" і „Ювилейний Альманах", але скажім собі правду: Чи всі ми їх читали, чи вглянули в їх зміст?

Таке мені приходило на думку, коли я сам вчитувався в наше минуле в Америці, що описане в тих книгах. Скільки то треба було праці, щоб повстав, вдержався і розвинувся наш Український Союз. Ми бачимо тепер міліони долярів маетку і десятки тисячів членів, себто бачимо гарний, смашний, спечений хліб. А хто орав? А хто засівав? Хто жав? А хто звіз до стодоли, пересушив, змолотив і до млина завіз, заки господиня спекла? Оте є те цікаве, що кожного з нас повинно обходити, бо ми в тій праці також були. А хто був, то чи має хоч ті книги, що їх видав У. Н. Союз для нашої слави?

Нуж орачі й сівачі! Нуж ті, що снопи звозили і молотили! Нуж чесні жінки, наші господині, що той хліб пекли, чи є ті ювилейні книги в вашій хаті, чи ви їх прочитали і своїм дітям розповіли, що в них зібрано про вас самих?

Довідуюся, що є ще дуже багато таких, що отих книг не бачили і не читали. Признаюся, що й я сам тим спізнився. Думав, от маю чотири наші газети в хаті й досить різних книжок, що вже й місця нема на нові. Та який я тепер вдячний секретарці мого відділу, що мені пригадала, що ті книжки видав У. Н. Союз для поучення, що наш нарід вміє господарити і творити щось красне івелике своїми власними силами. І так і я ті книжки дістав і прочитав. Кінчу тим, що хто ще не має в себе Ювилейного Альманаху У. Н. Союзу і Пропамятної Книги, той повинен їх зараз собі замовити і прочитати, а буде мені вдячний за пораду.

Василь Мисик,
Бруклин, Н. Й.

ПОШИРЮВАННЯ ПРАВДИ ПРО УКРАЇНУ — ЦЕ ПРОТЕСТ ПРОТИ ЇЇ ПОНЕВОЛЕННЯ.

Замовляючи деякі книжки в книгарні „Свободи", хочу при тій нагоді сказати кілька слів про те, що це дійсна правда, що добра книжка про Україну в англійській мові це сильна зброя в боротьбі з ворогами вільної й незалежної України. Ось той клич „Ширім правду про Україну та український нарід", що його підняла „Свобода", це такий клич, що повинен принятись серед цілого нашого загалу. Бо ту правду треба ширити ще й між нами самими, в першу чергу між молодим нашим поколінням, щоб воно добре знало, як це є по правді з українським народом в Европі. Треба ширити ту правду і серед тих наших братів, що живуть в Америці, а побаламучені давною москвофільською пропагандою, чи теперішньою. А вже найбільше треба ширити ту правду серед американців, що дуже мало або й цілком нічого не знають про Україну, хоч нераз займають визначні становища.

Ми свідками, як вороги України працюють на всі застави, щоб український нарід далі держати в неволі. Ми звідси не всилі багато зробити і багато допомогти нашим братам і сестрам, щоб вони вже раз визволились. Але зробім те, що можемо. Не даймо пропадати українській правді, принаймні тут в Америці, на цій вільній землі! Принаймні тут піднімім голос протесту. А таким протестом, що найбільше принесе Україні користи, є таки, на мою думку, те, щоб подбати, щоби ті книжки, що виявляють правду України, були тисячами поширені по цілій Америці. А книжки говорять про самостійну, незалежну і соборну Україну.

Як читали ми, ще є тисячі ось тих книжок на складі в „Свободі". Нащо вони там лежать, коли повинні бути в наших хатах і в хатах інших американців, чи в різних бібліотеках? На цент тепер не тяжко. Тому і нема для нікого ніякого виправдання, коли занедбує ту справу.

І ще одно. Є ще троха гарних українських книжок. Чи не повинні ми і їх розкупити? Таж вони є для нашого освідомлення і для нашої духової розривки!

Анна Чорній, Балтімор, Мд.

НЕ ЗАБУДЬТЕ, КОЛИ ОСТАННІЙ ДЕНЬ ПЛАЧЕННЯ ДОХОДОВОГО ПОДАТКУ!

ВАШИНГТОН. — Податковий комісар Джозеф Д. Нунан, молодший, пригадує громадянству, що день 15. березня є останнім днем, в якім ще можна виповнити і переслати до податкового уряду папери В СПРАВІ ПЛАЧЕННЯ ДОХОДОВОГО ПОДАТКУ ЗА 1944 РІК. Це буде також останній день до виповнення і переслання податковому урядови так званої „деклерейшен оф естімейтед текс" на 1945 РІК.

Закон говорить, що папери в справі доходового податку мусить виповнити кожна людина (включно з дітьми), якої дохід в 1944 році виносив 500 долярів або більше.

Декларації в справі цьогорічного доходу повинні виповнити бизнесовці, професіоністи, землевласники, інвестори й всі інші люди, котрі сподіються заробити більше чим 100 долярів в іншому місці ніж там, де їм обтягають доходовий податок і котрих цьогорічний дохід з усіх джерел виноситиме 500 долярів, або більше.

Робітник, який сподіється заробити цього року більше чим 5,000 долярів і 500 долярів на кожду „екземпшен". крім його власної, також обовязаний виповнити і заслати до податкового уряду декларацію. Такої самої декларації вимагається від кожної особи, яка сподіється заробити в цім році більше чим 100 долярів поза місцем, де з неї доходовий податок стягають, безогляду на те, скільки вона там заробляє.

..Фармери можуть відложити виповнення деклярацій за 1945 рік аж до 15. січня 1946 року.

О. В. І.

ДО ШАНОВНИХ ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ" І „ЮКРЕЙНІЕН ВІКЛІ"

Як Ви змінюете адресу, просимо негайно повідомити про це аміністрацію „Свободи". Скоре повідомлення усуває непорозуміння і стримання ґазети. З повідомленням просимо також висилати 10 центів готівкою або почтовими значками на покриття вироблення нового стенсля. Члени і Читачі з Канади зволять присилати **тільки готівку** тому, що канадійських почтових значків не можна виміняти.

ЩАСЛИВА ПОМИЛКА.

(Докінчення зо сторони 2-гої)

зі сльозами в очах і встала, щоби відійти.

— Перепрошую вас, пане, то нещаслива помилка. Ви не фотограф?

— Ні, слава Богу. Називаюся Людвик Люндберґ, власник посілости у Берґені.

— Алеж бо ви самі згадали, що ви оголошувалися в часописі?

— Так, я оголошувався. Ось тут це оголошення. — Пішов у кімнату, приніс часопис і Каролина прочитала:

„Поважна пропозиція одружіння. Молодий земельний власник бажає пізнати дівчину в матримоніяльних цілях..."

Тепер Каролина малощо не впала непритомна. Та вона лише розплакалася і сказала: — А ви — напевно думаєте, що я зайшла сюди в справі того оголошення?

— Ах, пані, я сам не знаю, що маю сказати. Та ввійдіть іще на хвилинку. Мені вас жаль, та ради Бога, прошу вас, приобіцяйте мені, що ми нині не востаннє бачимося.

Одначе Каролина не обіцяла нічого, взяла лише рукавиці й вийшла.

Перші дві години була дуже лиха, пізніше трохи вспокоїлася, а на другий день подумала собі, що чейже булоб глупе через те все не відфотографуватися.

В одинацятій годині стояла знову на сходах дому ч. 34. при Августіянській вулиці. Тепер пішла наліво й зараз опинилася в звичайній фотографічній робітні, перед фотографом у халаті. Та що це, ради Бога? У найбільшому фотелі перед апаратом сидів сумний земельний власник Люндберґ. Видно хотів іще відфотографуватися перед виїздом зі Стокгольму до Берґену. Бог зна, як то сталося, та Люндберґ таки не відступив від свого, й тепер уже має пів тузина хлопчиків. Хоч би тому варто фотографуватися. Та то справжні збиточники, колиж іще порахуємо, скільки коштують черевичита, одіж, то ті потомки, що є наслідком фотографування в дешевого фотографа при Августіянській вулиці ч. 34, багато дорожчі, ніж цілий тузин і найліпших фотографій найбільшого кабінетного формату від надворного фотографа. А пані Люндберґова, з дому Стремборн, нераз каже, що багато дверей веде до щастя, та нераз якнайскорше дістанемося домети, як змилимося щодо дверей.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА... КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЛАКАВАНА, Н. Й. — Бр. Пресв. Богородиці, від. 149, повідомляє, що надзвичайні збори відбудуться в неділю, 11. березня, в год. 2. попол., під ч. 141 Вілксбері. — За уряд: І. Дубик, предс.; І. Цвайкус, кас.; О. Стецьків, секр.

ФРЕНКФОРД, ПА. — Тов. ім. Д. Вітовського, від. 268, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 10. березня, в годині 7:30 ввечір. Обовязком всіх членів є прийти на означений час, бо маємо важні справи до рішення. Пригадуємо довгуючим членам, щоби прийшли на збори і вирівнали свої вкладки. — Уряд: В. Питель, предс.; Г. Михалюк, кас.; П. Омелян, секр.

ТЕЙЛОР, ПА. — Тов. Вільна Україна, від. 187, повідомляє всіх своїх членів, що мсіячні і надзвичайні збори відбудуться в неділю, 11. березня, в годині 2. пополудні, в домі Івана Чупруна, 301 Юніон Стр. Просимо всіх членів і членицьприйти на означений час. — І. Чупрун, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Бр. св. Володимира, від. 130, відбудуться в суботу, 10. березня, в годині 8. ввечір, в сали 30 Іст 7. вул. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо будуть важні справи до полагодження. — Н. Серединський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Збори 204 відділу відбудуться в суботу, 10. березня, в год. 8:15 ввечір, в салі укр. прав. громади, 334 Іст 14. вул. Тому, що на тих зборах є важні справи до полагодження, а які нетерплять проволоки й мусять бути вирішені, просимо всіх членів прийти громадно на ті збори. — Уряд.

ЧЕСТЕР, ПА. — Уряд Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідоляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться 11. березня, точно в 2. год. пополудні, в гали де звичайно, Тому, що маємо важні справи до полагодження, збори відбудуться без огляду на число приявних членів. Збори відбудуться згідно з параграфом 133 статуту У. Н. Союзу. Просимо прийти численно і точно на 2. годину. — Н. Бронецький, предс.; Т. Крика, кас; Д. Яворський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Українське Національне Запомогове Тов. Дністер, від. 361, повідомляє всіх своїх членів, що квартальні збори відбудуться в суботу, 10. березня, в год. 8. ввечір, в парох. галі. 28 Іст 7. вул. Уряд Тов. звертается до всіх членів з закликом, щоби більша скількість членів брала участь у зборах, як рівнож в означений час. — За уряд: М. Малетич, предс.; П. Кучма, фін. секр.; І. Галичин, кас.; В. Павлів, рек. секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василія, від. 339, відбудуться в суботу, 10. березня, в год. 7. ввечір, в домі Гроади, 3322 Н. Лавренс уа. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи. — За уряд: І. Сорока (ст.), предс.; І. Сорока (мол.), кас.; А. Хромяк, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 369, подає до відома всім своїм членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. березня, в салі парохіяльній, в годині 6. ввечір. Просимо всіх членів прийти на час і заплатити свої вкладки. — М. Куба, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. — Тов. Згода, від. 294, повідомляє всіх своїх членів, що квартальні збори відбудуться в суботу, 10. березня, в годині 8. ввечір, в гали де все. Просимо прийти, бо маєо багато справ до полагодження. Також просю привести нових членів, за що дістанете нагороду від У. Н. Союзу. — За уряд: І. Король, предс.; Д. Гуминюк, кас.; Я. Салій, секр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. — Збори Тов. Укр. Січ, від. 182, відбудуться в неділю, 11. березня, в годині 3. пополудні, в гали парохіяльній, 45-47 Говп Еве. Пасейк. На порядау нарад є Тов. справи до полагодження, тому обовязком кожног члена є бути на зборах. Довгуючих членів нагадуємо вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — О. Боднарчук, предс.; Г. Яськів, секр.

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ. — Квартальні збори Тов. І. Франка, від. 93, відбудуться в неділю, 11. березня, в годині 1. пополудні, в гали 59 Сентрал ул. Просимо всіх членів обовязкого прийти на ці збори, бо є ванжі справи до полагодження. — За уряд: І. Клеменчук, предс.; П. Тітик, кас.; П. Бенковський, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 11. березня, в год. 1:30 пополудні, в галі церковній. Просимо всіх членів явитися на збори та вирівнати свої вкладки та належитости. Не забуваймо свого обовязку і далі приєднуймо дітей і старших до Союзу і Тов. — За уряд: А. Бабій, Т. Песко, Р. Дитрів.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Тов. Сокіл, від. 336, відбудуться в неділю, 11. березня, в годині 1. пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори і вирівнати свої вкладки. Приведіть нових членів з собою вписати до Тов. Сокіл і Союзу. Є важні справи до полагодження. — В. Волянський, предс.; Г. Кісіль, фін. секр.-кас.; Т. Кальмук, рек секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 75, відбудуться в неділю, 11. березня, в год. 1. попол., в салі У. Н Дому при Мартін ул. Просимо членів прийти на збори, бо маємо важні справи до вирішення. — За уряд: **М. Присташ, секр.**

МАНВІЛ, Н. ДЖ. — Збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, відбудуться 11. березня, в годині 2. попол., в Набожинського. — І. Шегера, предс.; Д. Фединаш кас.; Н. Лісний, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Збори Сестр. Благовіщення, від. 125, відбудуться в неділю, 11. березня, в год. 1. пополудні, в парох. гали при Оклей і Райс ул. — Ксеня Плетяк, предс.; Петронеля Яворська, кас.; Іванка Падола, секр.

МОНЕСЕН, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 338, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. березня, в год. 2. попол., в укр. галі на 2. вул. і 213 Скунмекер Еве. Просимо всіх членів прийти і заплатити місячні вкладки. — За уряд: І. Фаль, предс.; П. Янковський, кас.; М. Куць, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. ім. І. Франка, від. 334, відбудуться 11. березня, в год. 1. попол. Просимо членів прийти, бо є важні справи до полагодження — За уряд: Н. Задерецький, предс.; С. Морозович, фін. секр.-кас.; І. Жук, рек. секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 11. березня, в годині 3. пополудні, в У. Н. Домі, 525 В. Райен Еве. Просимо всіх членів обовязково прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження, та почуєте звіт будівельного коітету. Відділ підготовляє представлення „Украдене щастя". — За уряд: І. Бріяц, предс.; М. Мушинський, кас.; І. Павловський, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подає до відома усім своїм членам, що ісячні збори відбудуться в неділю, 11. березня, в годині 1. пополудні, в гали У. Н. Дому, 4655 Мартін ул. Просимо прийти численно. Пригадуємо тим членам, що зволікають в плаченням місячних вкладок, щоб зрозуміли, що вони не є ліпші від інших членів і платили вкладки на час. Хто ще не зложив коляди, хай на цих зборах зложить. Складаймо всі на повоєнний фонд. В кого є знайомий, або дитина, що ще не належить до У. Н. Союзу, просимо вписати їх на цих зборах. — І. Форись, предс.; П. Кізел, секр.; І. Андрусевич, кас.

ЯКЩО БАЖАЄТЕ ДІСТАТИ ТАКЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ, ЯКЕ БУЛОБ ПЕВНЕ ТА МОДЕРНЕ, А ЗА ЯКЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ НИЗЬКУ ОПЛАТУ, ТО ОБЕЗПЕЧІТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 23. листопаду 1944 р. помер у 60. році життя

МИКОЛА ЛУБЯНЕЦЬКИЙ,

член відділу 411 У. Н. Союзу в Олд Фордж, Па.

Покійний походив зо села Супранівка, пов. Скалат, Галичина. Вступив до У. Н. Союзу в 1939 р., був активним членом і касієром відділу. Полишив у смутку дружену Марію і доньки Павлину, Анну, Марію і Софію та одного сина Михайло, котрий є при війську. Похорон відбувся 27. листопаду при участи членів Союзу і громадян. Похований на парохіяльнім цвинтарі св. Арх. Михаїла в Скрентон. — В. Й. П.!

Т. Трач, секр.

Дня 1. лютого 1945 р. помер у 69. році життя

ОЛЕКСАНДЕР СВІДЕР,

член відділу 93 У. Н. Союзу в Сентрал Фолс, Р. Ай.

Покійний походив з Буцників, повіт Скалат, Галичина. Полишив у смутку жену Юлію, трьох синів, три дочки і 16 внуків; 2 сини і 2 внуки при армії. До Союзу і від. 181. вступив 1920 року, а 1936 прийшов з переступним листом до від. 93 в Сентрал Фолс. Похорон відбувся 5. лютого з вЗогребового заведення при участи родини, членів і знайомих. — В. Й. П.!

П. Бенковський, секр.

Дня 17. лютого 1945 року помер

АНТІН МУЖ,

довголітний член У. Н. Союзу, відділу 332 в Рарітан, Н. Дж.

Покійний родився в Скориках, повіт Збараж, Галичина. Полишив у смутку жену, пятеро дітей і 9 внуків. — В. Й. П.!

П. Причка, секр.

Дня 18. лютого 1945 р. помер у 55. році життя

МИХАЙЛО ВАСЬКО,

член Бр. св. Григорія, від. 24 У. Н. Союзу, в Ранкін, Па.

Покійний походив з міста Львова, Галичина. До відділу вписався в 1923 р. Лишив у смутку жену Юлію і 4 дітей: Катерину, Анну, Федора і Ольгу. — В. Й. П.!

М. Щур, секр.

ТАРЗАН, ч. 1136. Засоби тирана.

Кожної ночі дехто з чорних утікав, не могучи довше видержати брутальности тирана.

Торвальд зажурився, бо тайне летнище ще далеко не було покінчене.

Але він знав добре засоби своїх націстичних панів, і він постановив ужити їх тут.

Отже він закликав до себе найсильніших чорних.